



AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı		Bizans Mimarisi II							
Ders Kodu		SAT206		Ders Düzeyi		Lisans			
AKTS Kredi	3	İş Yüğü	75 (Saat)	Teori	2	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı		Derste, İkonaklazma Dönemi sonrasında, ritüellerin değişmesiyle birlikte bunun kilise mimarisine yansması ve mimarideki yeni biçimler incelenmektedir. Bu ders, öğrencilerin İkonaklazma Dönemi sonrasında Kilise mimarisinin değişimini, ortaya çıkan yeni plan tiplerini öğrenmelerini; Orta ve Son Bizans Dönemi kilise Mimarisi'nin yapısal karakterini çözümleyerek kavramalarını amaçlar.							
Özet İçeriği		İkonaklazma Dönemi sonrasında Anadolu ve Anadolu dışında inşa edilmiş olan kiliseler, plan şekillerine göre, gruplara ayrılarak ele alınmaktadır. Orta ve Son Bizans Dönemi Anıtsal Dini Mimarlık örnekleri içinde: Kapalı Yunan Haçı Planlı Kiliseler Dehlizli Plan Tipinde inşa edilmiş kiliseler Sekiz Destekli Kiliseler Yonca Plan Tipi Bazilika-Haç Planın birlikte uygulandığı Kiliseler Son Bizans Döneminde inşa edilen ek yapılar. Orta ve Son Bizans Dönemi Kilise mimarisinde cephe özellikleri ve değişimleri incelenmektedir.							
Staj Durum		Yok							
Öğretim Yöntemleri		Anlatım (Takrir), Tartışma, Bireysel Çalışma							
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)		Doç. Dr. Mustafa Kemal ŞAHİN							

Ders Koşulları

Ön Koşul	SAT102/SAT104/SAT112/SAT114/SAT116/SAT120
Eş Koşul	SAT118

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	30
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	70
Ödev	1	10

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	EYİCE, S., Son Devir Bizans Mimarisi, İstanbulda Palaiologoslar Devri Anıtları, 1980.
2	MANGO, C., (Çev. M. Kadiroğlu), Bizans Mimarisi, Ankara 2006.
3	MATHEWS, T.F., The Byzantine Churches of İstanbul, A Photographic Survey, Pennsylvania State Univ. Pres. 1976.
4	MÜLLER-WIENER, W., İstanbulun Tarihsel Topografyası, (çev.Ü.Sayın), Yapı kredi Yayınları, 2002.
5	OUSTERHOUD, R. G., The Architecture of Kariye Camii in İstanbul, Dumbarton Oaks Studies, XXV, 1987.
6	STRIKER, C.L., The Myralaion (Bodrum Camii) in İstanbul, Princeton Univ.Press, New Jersey 1981.

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Kapalı Yunan haçı Planlı Kiliseler hakkında genel bilgi. Atik Mustafa Paşa Camii (Hagios Andreas Manastır Kilisesi (görsel malzeme eşliğinde).
2	Teorik	Konstantin Lips Manastır Kilisesi Kuzey Bina (görsel malzeme eşliğinde).
3	Teorik	Myralaion Manastır Kilisesi (Bodrum Camii) (görsel malzeme eşliğinde).
4	Teorik	Pantepoptes Manastır Kilisesi (görsel malzeme eşliğinde).
5	Teorik	Pantokrator Manastır Kilisesi (Zeyrek Camii) (görsel malzeme eşliğinde).
6	Teorik	Vefa Kilise Camii (görsel malzeme eşliğinde).
7	Teorik	Pammakaristos Manastır Kilisesi Kuzey Yapı (görsel malzeme eşliğinde).
8	Ara Sınav (Vize)	Ara Sınav
9	Teorik	Konstantin Lips Manastır Kilisesi Güney Yapı ve ekler.(görsel malzeme eşliğinde).
10	Teorik	Pammakaristos Manastır Kilisesi Kuzey Yapı. (görsel malzeme eşliğinde).
11	Teorik	Khora Manastır Kilisesi (Kariye Camii) (görsel malzeme eşliğinde).
12	Teorik	Sakız Ada Nea Moni Kilisesi (görsel malzeme eşliğinde).



13	Teorik	Daphne Manastır Kilisesi (mimari ve süsleme özellikleri) (görsel malzeme eşliğinde).
15	Teorik	Hosios Lukas Kilisesi (görsel malzeme eşliğinde).
16	Dönem Sonu Sınavı (Final)	Final Sınavı
17	Dönem Sonu Sınavı (Final)	Final Sınavı

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	0	2	28
Ödev	1	8	1	9
Okuma	10	0	2	20
Ara Sınav	1	7	1	8
Dönem Sonu Sınavı	1	9	1	10
Toplam İş Yükü (Saat)				75
Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi				3

*25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	"Kapalı Yunan Haçı Planlı Kilise" kavramının ortaya çıkışı, bu tip yapıların plan ve cephe özelliklerinin irdelenmesi.
2	Orta Bizans Dönemi ve sonrasında Kapalı Yunan Haçı Planlı Kiliselerin örnekler eşliğinde, plan ve cephe özellikleri açısından kendinden önceki ve sonraki dönemlerde inşa edilmiş aynı ya da farklı işlevlerdeki yapılarla karşılaştırarak Bizans Mimarisi içindeki yerini değerlendirme.
3	Dehlizli Plan tipi. Tanım ve bu tip kiliselerin tipolojik ayırımını kavrama
4	Sekiz Destekli Kiliseler. Örnekler eşliğinde bu plan tipinde inşa edilmiş yapıların Bizans Mimarisi içindeki yerini kavrama.
5	Son Bizans Dönemi Kiliselerinde görülen diğer Plan tipleri hakkında örnekler eşliğinde bilgilendirme.

Program Çıktıları (Sanat Tarihi Programı)

1	Bilimsel etik ve sorumluluk bilinci kazanmak.
2	Sanat Tarih biliminin konularında veri kaynağı olan bilgileri toplama, analiz etme, yorumlama, tartışma ve önerilerde bulunma yeteneği kazanmak.
3	Sanat Tarih alanında yapılmış güncel araştırmaları takip edebilecek ve iletişim kurabilecek düzeyde yabancı dil bilgisine sahip olmak.
4	Farklı coğrafyalardaki sanat ve mimarlık ürünlerini karşılaştırma yoluyla objektif ve tutarlı yorumlar yapma becerisi kazanmak.
5	Sanat ve Mimarlık ürünlerinin üretiminde ve gelişiminde malzeme, yapım tekniği, tasarım, siyasi, sosyal, ekonomik, ideolojik vs. faktörlerin etkisini irdeleme ve değerlendirme yeteneğine sahip olmak.
6	Sanat Tarihi alanındaki bilimsel yayınları, teknolojik gelişmeleri takip edebilme ve bunlara ulaşabilme becerisi edinmek.
7	Sanat Tarihi alanındaki bilgilerini disiplinler arası çalışmalarda uygulama yeteneğine sahip olmak.
8	Sanat Tarihi biliminin ulusal veya uluslar arası boyutta anlam ve öneminin farkına varmak; günümüze ulaşan sanat ve mimarlık ürünlerinin değerlendirme ve yorumlama yetisine sahip olmak.
9	Yaşam boyu yeni bilgi ve beceriler kazanma gerekliliği bilincine ulaşmak.
10	Dünya Sanat Tarihi ve Anadolu Sanat Tarihi arasında paralellik kurma bilgisine sahip olmak.
11	Sanat ve mimarlık ürünlerine, kültürel mirasa ve çevresine sahip çıkabilme duyarlılığına sahip olabilmek.
12	Türkçe yazılı ve sözlü iletişim yeteneğine sahip olmak ve eleştirel düşünebilme yeteneğini geliştirmek.

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi 1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5
PÇ1	5	5	3		
PÇ2	5	5	4	5	5
PÇ3	5	4	5		5
PÇ4	3	2	2	3	4
PÇ5	4	2	4	4	3
PÇ6	3	3	5	3	3
PÇ7	4	3	4	4	4
PÇ8	4	4	5	4	3
PÇ9	4	2	3	4	2
PÇ10	5	5	5	5	5



PÇ11	5	5	5	5	4
PÇ12	5	5	3	5	5

